

Den næste sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om fremme af forespørgsel til udenrigsministeren af Peter Nielsen m. fl.

(Forespørgslen findes i tidenden sp. 2477).

Formanden: Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg tingets samtykke dertil som givet. (Op- hold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om udlån til arbejder- boliger på landet.

Valgt blev: *Bladt, Lund Jensen, Anker Jørgensen, Th. Mikkelsen, Carl Nielsen, Chr. Rasmussen, Eigil Schytt, Teichert, Niels Eriksen, Søren Andersen, Peter Larsen, Skov Thulesen, Juul Madsen, Chr. R. Christensen, H. C. Toft, Svend Høugaard og Gunhild Due.*

Den sidste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om udlån til sammenlægning, supplerings samt oprettelse af mindre jord- brug m. m.

Valgt blev: *Teichert, Bladt, Lund Jensen, Hans Lund, Otto Mørch, Carl Nielsen, Carl Petersen, Chr. Rasmussen, Niels Eriksen, Søren Andersen, Søren Jensen, Peter Larsen, Niels Ravn, Chr. R. Christensen, H. C. Toft, Axel Sørensen og Morten Lange.*

Formanden: Der er ikke mere på dags- ordenen.

Tingets næste møde afholdes i dag kl. 14 med følgende dagsorden:

1) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om valg til folketinget.

2) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om kommunale valg.

Mødet hævet kl. 13¹⁸.

44. møde.

Torsdag den 16. december kl. 14.

Den første sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov om valg til folketinget.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 18) findes i tidenden sp. 2315; udvalgets tillægs- betænkning i tillæg B. sp. 103).

Der var ikke stillet ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der stillet følgende ændringsforslag:

Af *Niels Westerby og Diderichsen:*

Til § 3.

Foran teksten, der bliver stk. 2, indsæt- tes:

„Stk. 1. Den ved § 1, nr. 7, ændrede af- fattelse af valglovens § 23 har først virk- ning for folketingsvalg, der afholdes efter udløbet af kalenderåret 1966. Indtil dette tidspunkt gælder valglovens § 23 i den hid- tidige affattelse, idet dog det tyske mindre- tals parti med samme frist, som gælder for anmeldelse af nye partier, er berettiget til for indenrigsministeren at anmelde sin del- tagelse i valg, som afholdes før udløbet af 1966.“

Bemærkninger.

Ændringsforslaget går ud på at udsætte ikrafttrædelsen af de nye, strengere bestem- melser om anmeldelse af partier til deltagelse i folketingsvalg. For ikke ved udemokratiske midler at sætte partier, som efter de nugæl- dende bestemmelser vil være berettiget til at deltage i folketingsvalg, i en umulig still- ling, hvis der udskrives valg, før de har haft en rimelig tid til at indsamle de under- skrifter, som kræves efter de nye regler, foreslås det, at disse først skal træde i kraft for valg, der afholdes efter udløbet af ka- lenderåret 1966. Dog opretholdes forslaget om adgang for det tyske mindretals parti til straks at anmelde deltagelse i folketings- valg.

Formanden: Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov om kommunale valg.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 19) findes i tidenden sp. 2315, udvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 103).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslaget til forslag til lov om ændring af lov om valg til folketinget sættes først til forhandling.

Niels Westerby: Under anden behandling af lovforslaget om valg til folketinget begærede jeg afstemning om den foreslåede § 23, fordi denne paragraf efter min opfattelse indeholdt en bestemmelse med tilbagevirkende kraft. Den højtærede indenrigsminister sagde dengang, at bestemmelsen klart havde tilbagevirkende kraft, og at hvert medlem af det høje ting vidste det, det var ikke skjult for nogen. På dette grundlag begærede jeg en afstemning, fordi jeg gerne ville have konstateret, om det høje ting virkelig ville vedtage en bestemmelse med tilbagevirkende kraft.

Det spørgsmål, der er indeholdt i det af os stillede ændringsforslag, er af en helt anden art; det har ikke noget at gøre med spørgsmålet om tilbagevirkende kraft. Det går ud på at få gennemført en rimelig overgangsbestemmelse og indeholder ikke noget som helst andet. Jeg vil gerne for liberalt centrums vedkommende ganske kort sige til det høje ting, hvordan situationen vil blive, hvis dette ændringsforslag ikke bliver vedtaget. Den vil simpelt hen blive den, da vi må regne med en alvorlig risiko for, at der bliver et valg i begyndelsen af februar måned. . . . (*Afbrydelse*). Et parti skal anmeldes 14 dage før valget holdes; det vil sige, at en anmeldelse i en sådan situation skal ske i slutningen af januar måned. Det vil med andre ord sige, da loven træder i kraft om 8 à 10 dage, at der skal samles 18.000 underskrifter på en lille

måned. Enhver kan se, at dette er så godt som fysisk umuligt.

Den højtærede indenrigsminister har jo i øjeblikket en blanket til godkendelse, og jeg skal blankt erkende, at det har det høje indenrigsministerium ikke smølet med. Men der går vel et par dage, før man får denne godkendt, og et par dage før man får den trykt, og jeg tror ikke, at det ærede medlem hr. Diderichsen og jeg plus dem, der er med i liberalt centrum, vil være i stand til at påbegynde indsamlingen af underskrifter før omkring juleaften.

Hvis vi først skal blive i stand til det, så vil vi begynde den aften, hvor andre sidder og spiser gås — måske, hvis der er mere smalhans, spiser en flæskesteg — så vil vi banke på, måske, og samle underskrifter, for vi får gevaldig travlt; men både vi og en række andre partier, hvis forhold jeg ikke kender nærmere, vil blive bragt i en næsten håbløs situation, hvis dette ændringsforslag ikke bliver vedtaget. Det er en rimelig overgangsregel, og jeg ville ikke kunne forstå det, hvis det høje ting ikke vedtager den, så ville det jo ligefrem smage af, at de gamle partier her prøver at undgå en fornyelse i dansk politik.

Holger Eriksen: Det reale indhold af det ændringsforslag, tinget her behandler, er uhyre rimeligt, og man forstår godt de vanskeligheder, som ikke blot det parti, det ærede medlem hr. Niels Westerby repræsenterer, men også de partier, som i øjeblikket ikke er repræsenteret i tinget, kan komme ud for i en given, foreløbig hypotetisk situation.

Jeg er tilbøjelig til at tro, at hvis det ærede medlem havde stillet sit ændringsforslag på et tidligere tidspunkt, inden man var færdig med behandlingerne i udvalget, inden man var kommet til en aftale i udvalget, er det meget muligt, at man, måske fra alle sider, havde fundet overgangsbestemmelser nødvendige; jeg kan i hvert fald sige, at så ville mit parti have haft en meget stor sympati for det. Men det ærede medlem, som kendte lovforslaget, som debatterede dets indhold, lige fra det blev forelagt for adskillige måneder siden, foretog sig overhovedet intet. Først i aftes kl. 6, efter at der ikke mere var muligheder for,